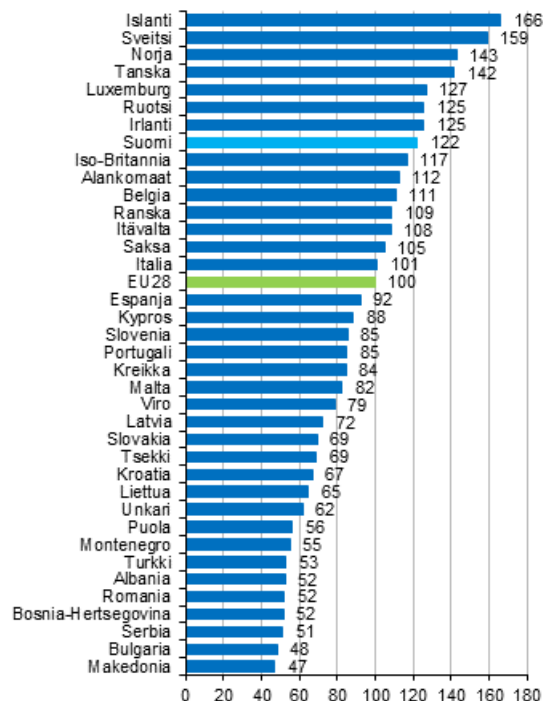

Kansainvälinen hintavertailu 2017

Eurooppalaisten kuluttajien maksamissa hinnoissa suuria eroja vuonna 2017

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso vaihteli suuresti Euroopan maiden välillä vuonna 2017. Islannin hintataso ylitti EU-keskiarvon 66 prosentilla. Euroopan maista halvimmissa, Makedoniassa ja Bulgariassa, hinnat olivat alle puolet EU-keskiarvosta. EU-jäsenmaista kalleinta oli Tanskassa ja edullisinta Bulgariassa. Euromaista kalleimmat olivat Luxemburg, Irlanti ja Suomi, Liettua vastaavasti edullisin. Tiedot perustuvat EU-tilastoviranomaisen, Eurostatin, koordinoimaan ECP (European Comparison Programme) –hintavertailuohjelmaan. Suomea koskevan hinta-aineiston tutkimukseen on koonnut Tilastokeskus.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso 2017, EU28=100

Suomi kuului muiden Pohjoismaiden tavoin Euroopan maista kalleimpiin. Islannissa hinnat ovat peräti 66 prosenttia korkeampia kuin EU-maissa keskimäärin. Norjan ja Tanskan hintataso on noin 40 prosenttia yli EU-keskiarvon. Ruotsi ja Suomi ylittävät EU-keskiarvon reilulla 20 prosentilla. Eri tuoteryhmiä tarkasteltaessa alkoholijuomat ja tupakka, sekä ravintola- ja majoituspalvelut ovat Suomessa suhteellisesti kalleimpia. EU-keskiarvon alle jäävät Suomessa puolestaan energian ja tietoliikenteen hinnat.

Erilaisien verotuskäytäntöjen vuoksi hintaerot ovat selkeimpiä alkoholijuomien ja tupakan tuoteryhmässä. Islannin ja Norjan hintataso on yli viisinkertainen Euroopan halvimpaan maahan, Makedoniaan verrattuna. Hintasoerot ovat suuria myös palveluita sisältävissä tuoteryhmissä niihin sisältyvien työvoimakustannusten vuoksi. Yhtenäisin hintataso oli viihde-elektronikan ja kodinkoneiden, sekä ajoneuvojen tuoteryhmissä, joissa kaikissa on suhteellisen paljon vahvoja kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisätietoja tuoteryhmäkohtaisista hintatasoista löytyy liitetaulukosta 1.

Tiedot perustuvat Eurostatin ECP (European Comparison Programme) –hintavertailuohjelmaan, jossa on mukana EU:n 28 jäsenvaltiota, viisi ehdokasmaata (Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki, Serbia ja Albania), potentiaalinen jäsenmaa (Bosnia-Hertsegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Vertailussa on mukana noin 2 400 tuotetta.

Vertailun hinnat on kerätty vuosina 2015–2017 ja Eurostat on päivittänyt ne valuuttakurssien muutoksilla ja inflaatiolla vastaamaan vuoden 2017 keskihintoja. Suomea koskevan hinta-aineiston tutkimukseen on koonnut Tilastokeskus.

Tuloksia esitellään laajemmin Eurostatin julkaisemassa Statistics Explained –sarjan julkaisussa. Julkaisun voi ladata pdf-tiedostona Eurostatin sivuilta: [Eurostatin julkaisu](#).

Tilastokeskuksen verkkosivujen tietokantataulukko perustuu OECD:n aineistosta tekemiin laskelmiin. Se viittaa eri ajankohtaan ja maaryhmään kuin tässä esitelty julkaisu ja liitetaulukko, mikä selittää erilaiset luvut. Lisätietoja löytyy laatuselosteen kappaleista 1.1 ja 5.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2017, EU28=100 4

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2017, EU28=100

Valtio	Tuoteryhmä ¹⁾												
	Yksityisen kulutuksen kokonais-hintataso	Elintarvik-keet ja alkoholitomat juomat	Alkoholi-juomat ja tupakka	Vaate-tus	Jalki-neet	Sähkö, kaasu ja muut poltto-aineet	Huone-kalut matot ja muut lattian-päällystet	Kodin-koneet	Ajo-neuvot	Julkinen liikenne	Posti ja tieto-liikenne	Viihde-elektro-niikka	Ravin-tolat ja hotellit
Islanti	166	156	228	171	182	80	131	159	131	160	149	148	186
Sveitsi	159	168	125	153	121	107	91	115	100	131	123	95	163
Norja	143	161	226	129	128	84	113	127	139	148	124	113	165
Tanska	142	150	123	130	141	139	102	114	144	124	97	110	151
Luxemburg	127	123	91	107	105	81	119	113	101	68	115	98	112
Ruotsi	125	126	127	134	129	113	109	114	98	114	124	107	146
Irlanti	125	117	174	108	104	112	100	96	111	115	135	86	122
Suomi	122	118	139	121	125	90	102	107	111	119	81	105	129
Iso-Britannia	117	93	157	87	91	88	106	98	98	125	109	93	107
Alankomaat	112	103	109	111	117	103	102	98	121	135	130	103	112
Belgia	111	112	104	113	114	112	105	106	105	104	139	106	119
Ranska	109	112	105	105	98	99	104	104	105	105	97	110	118
Itävalta	108	125	93	105	105	106	104	95	103	112	84	105	105
Saksa	105	108	96	105	105	123	95	102	100	118	100	99	110
Italia	101	112	97	106	103	117	112	108	102	76	110	105	105
EU28	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Espanja	92	95	86	92	98	112	105	101	89	81	136	99	86
Kypros	88	107	88	100	101	96	98	113	88	95	87	109	93
Slovenia	85	100	82	97	94	86	83	99	92	98	109	100	82
Portugali	85	96	90	98	97	119	110	115	111	90	117	109	77
Kreikka	84	104	95	100	102	101	98	88	93	76	154	100	82
Malta	82	110	100	99	102	83	105	133	103	68	99	107	81
Viro	79	94	93	115	113	68	83	96	86	63	64	98	85
Latvia	72	95	84	104	106	68	83	88	85	62	70	96	82
Slovakia	69	91	72	105	99	81	76	94	81	58	84	101	76
Tseki	69	86	74	99	93	87	74	93	82	52	100	92	60
Kroatia	67	96	73	101	97	63	73	97	94	86	91	108	73
Liettua	65	82	80	105	106	57	77	92	84	62	60	97	69
Unkari	62	82	70	84	101	58	74	89	89	68	90	95	61
Puola	56	65	71	88	83	72	75	77	84	54	45	89	74
Montenegro	55	79	63	102	112	54	64	97	84	58	77	97	58
Turkki	53	79	77	54	59	53	56	85	105	52	81	89	63
Albania	52	75	54	97	89	44	68	97	79	40	93	106	40
Romania	52	62	69	92	103	53	69	92	83	53	50	95	53
Bosnia-Hertsegovina	52	75	53	88	87	51	57	100	84	67	82	106	55
Serbia	51	72	52	93	92	48	63	98	85	61	63	108	51
Bulgaria	48	73	56	80	78	55	49	84	86	46	65	93	45
Makedonia	47	58	41	81	87	54	56	91	90	42	60	103	43

1) Julkaisussa esitetyt tuoteryhmät eivät kata koko yksityistä kulutusta

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Kansainvälinen hintavertailu on Eurostatin johdolla vuosittain laadittava EU- ja EFTA-maiden hintatasoa ja hintatasolla korjattavaa bruttokansantuotetta (BKT) koskeva tilasto. Tilastokeskus kerää Suomea koskevat tiedot tähän tutkimukseen, jonka pääasiallisena tavoitteena on tuottaa ns. ostovoimapariteetit (OVP) (engl. purchasing power parities l. PPP). Ostovoimapariteettien avulla pyritään mahdollistamaan reaaliset BKT-volyymivertailut ohjelmaan osallistuvien maiden kesken.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja perustuu kussakin maassa Eurostatin ja OECD:n koordinoimina tehtyihin hintatutkimuksiin. OECD päivittää tuoreimpien hintavertailujen tulokset inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla kuvaamaan ilmoitettua ajankohtaa. Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja löytyy Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukoista. Eurostat julkaisee Statistics Explained -palvelussa tuoteryhmäkohtaisia hintatasoindeksejä. Nämä löytyvät Kansainvälinen hintavertailu -tilaston julkaisujen liitetaulukoista.

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten hyödykkeiden hintoja eri maissa. Yksityisen kulutuksen osalta hyödykkeiden painorakenne muodostetaan kotitalouksien kulutuksen mukaiseksi. Koska kulutustottumukset eri maissa ovat erilaisia, vertailuun kustakin maasta mukaan otettavat tavarat ja palvelut valitaan kansallisten tilastovirastojen, Eurostatin ja OECD:n yhteistyönä. Yksityistä kulutusta koskeva hinta-aineisto kerätään tuoteryhmittäin kolmen vuoden jakson aikana.

Hintakeruuliikkeiden tiedot, kerättävät hintatiedot sekä yksityiskohtaiset tiedot kerättävistä hyödykkeistä ovat salassa pidettäviä.

1.2 Tilaston keskeiset käsitteet, käytetyt luokitukset, tutkimuskohde, tietojen kerääjä ja tiedonantajat

Tilastot perustuvat Eurostatin European Comparison Programme -hintavertailuohjelmaan (ECP), jossa ovat mukana EU:n 28 jäsenvaltiota, viisi ehdokasmaata (Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki, Serbia ja Albania), kaksi potentiaalista ehdokasmaata (Bosnia-Herzegovina ja Kosovo) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Kussakin maassa paikalliset tilastovirastot vastaavat omasta kansallisesta tiedonkeruusta.

Ostovoimapariteettiohjelmassa käytettävät luokitukset perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitöjärjestelmään (EKT 2010).

Yksityisessä kulutuksessa sovelletaan yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaista luokitusta (COICOP). Yksityinen kulutus on jaettu seuraavasti:

- 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat
- 02 Alkoholijuomat ja tupakka
- 03 Vaatetus ja jalkineet
- 04 Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet
- 05 Kalusteet, kotitalouskoneet ja yleinen kodinhoito
- 06 Terveystieteet
- 07 Liikenne
- 08 Tietoliikenne
- 09 Virkistys- ja kulttuuritoiminta
- 10 Koulutus
- 11 Ravintolat ja hotellit
- 12 Muut tavarat ja palvelut

1.3 Lainsäädännöllinen perusta ja suositukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisten sääntöjen antamisesta ostovoimapariteetteja koskevan perusaineiston hankkimisesta, laskennasta ja levittämisestä (PPP) annettiin 11.12.2007.

Ostovoimapariteettiohjelmaan lainsäädännöllisesti liittyvät myös EU-asetukset koskien Rakenne- ja Koheesiorahastoja. Myös asetus Euroopan yhteisöjen virkamiesten palkkojen korjauskertoimista edellyttää ostovoimapariteettien laskemista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tuotettavalla perusaineistolla kuten hinnoilla ja bruttokansantuotteen menoerittelyillä tarkoitetaan ostovoimapariteettien laskemiseksi ja laadun varmistamiseksi tarvittavia tietoja. Ostovoimapariteetit lasketaan tavaroiden ja palvelujen kansallisten keskihintojen perusteella. Keräämällä tuotekohtaisia hintoja ja aggregoimalla ne saadaan hintasuhteet (pariteetit) perusnimiketasolle (basic heading).

Käytännössä ensiksi tehdään maapareittaisia vertailuja. Maapareittaisista vertailuista lasketaan Fisherin indeksit. Jotta pariteetit saadaan lasketuiksi, käytetään ns. Eltetö-Köves-Szulc -menetelmää (EKS-menetelmä), jolla indeksit saadaan transitiivisiksi.

Eurostat on laatinut OVP-menetelmäoppaan, jossa esitetään ostovoimapariteettien laadinnan eri vaiheissa käytetyt menetelmät, puuttuvan perusaineiston ja puuttuvien pariteettien estimoinnissa käytetyt menetelmät mukaan luettuina. Menetelmäopasta tarkistetaan aina kun menetelmiin tehdään tärkeitä muutoksia. Siihen voidaan sisällyttää uusia menetelmiä, joilla parannetaan tietojen laatua ja vähennetään kustannuksia tai tietojen toimittajien työtaakkaa. Menetelmäopas löytyy Eurostatin verkkosivulta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Ennen tietojen toimittamista Eurostatille kukin jäsenvaltio tarkistaa tietojensa oikeellisuuden seuraaviin tietoihin perustuen:

- enimmäis- ja vähimmäishinnat
- keskihinta ja variaatiokerroin
- hinnoiteltujen hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- hinnoiteltujen edustavien hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- havainnoitujen hintojen määrä hyödykettä kohti

Eurostat suorittaa ennen OVP-tulosten viimeisteleminen aggregaattitasolla ainakin seuraaviin indikaattoreihin perustuvia oikeellisuustarkastuksia:

Bruttokansantuotteen ja sen pääaggregaattien tasolla:

- BKT:n loppukäyttöjen arvojen ja väestöestimaattien yhdenmukaisuus julkaistujen tietojen kanssa
- asukasta kohti laskettujen volyyymi-indeksien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- hintatasoindexien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä

Kunkin perusnimikkeen tasolla:

- BKT:n painorakenteen vertaaminen nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- puuttuvia tietoja koskeva estimaatti silloin kun sillä on merkitystä

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Eurostat laskee OVP:t jokaiselle kalenterivuodelle.

Eurostat julkaisee lopulliset vuosittaiset tulokset viimeistään 36 kuukauden kuluttua viitevuoden päättymisestä. Julkaistavat tiedot perustuvat Eurostatin käytettävissä viimeistään kolme kuukautta ennen

julkaisupäivää oleviin tietoihin. Säännökset eivät vaikuta komission (Eurostat) oikeuteen julkaista ennakkotietoja ennen kuin viitevuoden päättymisestä on kulunut 36 kuukautta. Eurostatin on julkaistava kustakin jäsenvaltiosta aggregoidulla tasolla vähintään seuraavat tiedot:

- OVP:t BKT:n tasolla
- OVP:t kotitalouksien kulutusmenoista ja todellisesta yksilöllisestä kulutuksesta
- hintatasoindeksit suhteessa yhteisön keskiarvoon
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina (OVS) ilmaistuna

Jos tulokset lasketaan suuremmalle ryhmälle maita, Euroopan unionin jäsenvaltioiden OVP:t säilytetään siitä huolimatta (kiinnitys-periaate). Lopullisia julkaistuja OVP:ja ei tarkisteta. Tietyistä virheistä julkaistaan kuitenkin korjatut tulokset. Poikkeuksellisia yleisiä tarkistuksia voidaan tehdä, jos EKT 2010:n peruskäsitteisiin on tehty sellaisia muutoksia, että ne vaikuttavat OVP-tuloksiin ja sen myötä jonkin jäsenvaltion BKT:n volyyymi-indeksiin enemmän kuin yhden prosenttiyksikön verran.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Eurostat julkaisee Statistics Explained -palvelussa:

- lopulliset OVP-tulokset viitevuodesta 36 kuukauden sisällä (t+36) ja alustavat OVP-tulokset viitevuodesta 12 kuukauden sisällä (t+12)
- BKT:n volyyymi-indeksiä koskevat ennusteet viitevuodesta 5 kuukauden sisällä (t+5)
- yksityisestä kulutuksesta tuloksia eri tuoteryhmittäin

Eurostatin verkkopalvelu:

- em. Statistics Explained -julkaisut
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina ilmaistuna
- OVP:t ja hintatasoindeksit vuodesta 1995 lähtien

Tilastokeskuksen verkkopalvelu:

- tilastokeskus.fi: hintavertailutuloksia tuoteryhmittäin
- Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukko: yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja. Indeksit ovat OECD:n inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla päivittämiä tuoreimpien hintavertailujen tuloksia.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Eurostatin koordinoimassa ostovoimapariteettiohjelmassa koko yksityisen kulutuksen "hyödykekori" sisältää noin 2400 erilaista hyödykettä. Eri maiden hintatietojen vertailukelpoisuutta edistävät yhteiset luokitukset ja yhdessä sovitut hyödykekorit.

Kulutuksen osalta hyödykekorin painorakenne muodostetaan todellisen kulutuksen mukaiseksi.

OVP-tulosten ajallista vertailua tulisi kuitenkin välttää.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Hyödykkeet muuttuvat vaihtuvat ajan myötä. Siksi OVP-tuloksia ei suositella käytettäväksi hintamuutosten tarkasteluun pitkällä aikavälillä.

Suosittelut käyttökohteet:

- volyymivertailut poikkileikkaustarkasteluna
- maiden asettaminen ryhmiin volyymi-indeksien mukaan
- hintatasovertailut poikkileikkaustarkasteluna

Ei suositeltavia käyttökohteita:

- maiden asettaminen tarkkaan suuruusjärjestykseen volyymi-indeksien mukaan
- kansantalouksien kasvun mittaukset
- teollisuuden tuotos- ja tuottavuusvertailut
- hintatasovertailut tuotetasolla
- valuutan yli- ja aliarvostukset

Lisätietoja

Harri Kananaja   029 551 3567
Tomi Liimatainen   029 551 3490
Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Eurostat: Kansainvälinen hintavertailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-8379 (pdf)